

Sbírka zákonů

republiky Československé

Částka 12.

Vydána dne 15. dubna 1953.

Cena Kčs 2.50.

OBSAH:

21. Nařízení o občanské kontrole obchodu.

21.**Vládní nařízení**

ze dne 25. března 1953

o občanské kontrole obchodu.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 41 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

§ 1.

Poslání občanské kontroly.

Občanští kontroloři provádějí kontrolu činnosti maloobchodních prodejen a provozoven společného stravování a dávají návrhy, jak odstraňovat zjištěné nedostatky. Prováděním občanské kontroly zúčastňují se pracující přímo na zlepšení a z hospodárnění práce socialistického obchodu.

§ 2.

Rozsah působnosti.

Činnost občanských kontrolorů se vztahuje na maloobchodní prodejny a na provozovny společného stravování podniků státních, národních a komunálních, s výjimkou prodejen v oboru ministerstev národní obrany a národní bezpečnosti.

Organisace občanské kontroly.

§ 3.

(1) Občanští kontroloři jsou jednak voleni na členských schůzích závodních skupin Revolučního odborového hnutí a jednak ustanovováni místními národními výbory na návrh výboru žen.

(2) Občanským kontrolorům vydá okresní národní výbor průkaz opravňující je k výkonu

funkce. V průkazu uvede obvod, v němž občanský kontrolor funkci vykonává, a dobu, na kterou je ustanoven. Má-li okresní národní výbor námitky proti zvolenému nebo ustanovenému občanskému kontroloru, sdělí je neprodleně organizaci, která ho do funkce vyslala a projedná s ní případnou novou volbu nebo ustanovení jiné osoby.

(3) Okresní národní výbor určí občanským kontrolorům v dohodě s organizacemi, které je vyslaly, obvod působnosti zpravidla v okolí jejich pracoviště nebo bydliště.

(4) Občanští kontroloři odpovídají za výkon své činnosti organizacím, které je do této funkce vyslaly a okresnímu národnímu výboru, který jim vydal průkaz opravňující je k výkonu občanské kontroly.

(5) Funkční období občanských kontrolorů je šest měsíců. Jestliže se občanský kontrolor ve své funkci osvědčil a byl znovu zvolen nebo navržen organizacemi, které ho do této funkce již dříve vyslaly, stanoví mu okresní národní výbor jiný obvod působnosti.

(6) Občanští kontroloři se zúčastňují školení a instruktáží, které organizuje okresní národní výbor.

§ 4.

Funkce občanských kontrolorů je čestná. Občanští kontroloři plní své povinnosti vyplývající z jejich funkce mimo pracovní dobu.

§ 5.

O volání z funkce.

(1) Občanské kontrolory odvolává z jejich funkce organizace, která je do této funkce vyslala. Takto odvolaný občanský kontrolor je povinen bezodkladně odevzdat okresnímu národnímu výboru průkaz opravňující ho k kontrolní činnosti. Důvodem pro odvolání je zejména:

- a) požádá-li kontrolor o odvolání v důsledku pověření jinou veřejnou funkcí, která mu brání v řádném výkonu jeho činnosti, nebo z jiných důvodů,
- b) zjistí-li se, že kontrolor nesplňuje stanovené předpoklady pro tuto funkci nebo jestliže ji řádně neplní,
- c) dopustí-li se činů, které jeho další setrvání ve funkci občanského kontrolora činí nežádoucím.

(2) Má-li okresní národní výbor za to, že z důvodů uvedených pod písm. b) nebo c) je třeba urychleně odvolat občanského kontrolora z jeho funkce, může mu okresní národní výbor odejmout průkaz opravňující ho ke kontrolní činnosti a dodatečně projednat jeho odvolání se složkami, které ho do této funkce vyslaly.

Povinnosti a práva občanských kontrolorů.

§ 6.

(1) Při kontrole maloobchodních prodejen kontrolují občanskí kontroloři zejména:

- a) je-li prodejna dostatečně a plynule zásobována zbožím,
- b) zda prodejna přejímá od dodavatele a prodává spotřebiteli jen zboží odpovídající jakostním předpisům,
- c) není-li prodejnou zboží zadržováno nebo prodáváno protekcionářsky jen některým spotřebitelům,
- d) nejsou-li porušovány pokyny o době prodeje a množství zboží určeného k prodeji,
- e) dostává-li spotřebitel zboží v čisté váze a ve správné míře, jsou-li v prodejně míry, váhy, závaží řádně cejchovány a seřizeny a zda je spotřebiteli umožněno, aby při vážení nebo měření mohl kontrolovat správnost a mohl si váhu nebo míru zboží v prodejně sám překontrolovat,
- f) zda jsou dodržovány stanovené ceny a cenové předpisy a je-li spotřebiteli dána možnost nahlédnout do ceníku státních maloobchodních cen,
- g) má-li prodejna vždy dostatek drobných peněz a dává-li se spotřebiteli správně nazpět,
- h) zda je dodržována stanovená prodejní doba a zda je vyhovující,
- i) zda způsob vystupování a jednání zaměstnanců prodejen vůči spotřebitelům odpovídá požadavkům socialistického obchodu, je-li spotřebiteli poskytována dostatečná péče, ochota a dobrá rada o požadovaném zboží,

- j) věnuje-li vedoucí prodejny či vedení podniku dostatečnou péči vyřizování stížností a přání spotřebitelů a jsou-li dodržovány předpisy o knihách přání a stížností.

(2) Při kontrole provozoven společného stravování kontrolují občanskí kontroloři zejména:

- a) objednává-li vedoucí jídelny, buffetu nebo jiné provozovny společného stravování včas a v dostatečném množství potraviny, nápoje a hotová jídla,
- b) sestavuje-li provozovna společného stravování dostatečný výběr jídel různého druhu podle stanovených sortimentů a minim,
- c) jsou-li porce vydávány spotřebiteli v dávkách odpovídajících materiálovým normám nebo kalkulovanému množství,
- d) zda jsou dodržovány cenové předpisy a zda se zákazník může přesvědčit o správnosti účtovaných cen nahlédnutím do ceníků státních maloobchodních cen,
- e) zda každý, kdo vybírá peníze od spotřebitele, má dostatečné množství drobných peněz pro vracení a zda drobné peníze bez vyzvání vrací,
- f) zda zaměstnanci jídelen, buffetů a jiných závodů společného stravování věnují spotřebitelům dostatečnou péči a ochotu a zda je obsluhují dosti rychle, ochotně a podle jejich přání,
- g) je-li v jídelně či buffetu vedena kniha přání a stížností a jsou-li připomínky v ní uvedené včas a řádně zodpovídány,
- h) je-li v podnicích společného stravování dodržována čistota.

(3) Okresní národní výbory mohou uložit občanským kontrolorům v rámci jejich činnosti další úkoly.

§ 7.

(1) Občanský kontrolor má právo žádat od zaměstnanců prodejen nebo jídelen dostatečné vysvětlení o nedostatcích zjištěných v jejich práci, seznamovat se s doklady o zboží a jeho ceně a se směrnicemi pro práci prodejen a jídelen vydávanými nadřízenými podnikovými orgány.

(2) Jsou-li zjištěné nedostatky v přímém rozporu s předpisy o práci prodejny nebo jídelny, může se občanský kontrolor dožadovat u vedoucího prodejny nebo jídelny okamžitého odstranění nedostatků. Nedosáhne-li tímto způsobem nápravy nebo zjistí-li, že v prodejně nebo jídelně zaměstnanci ve větší míře porušují zákony, usnesení a nařízení vlády, před-

pisy o práci prodejen a podniků společného stravování, vyznamenání o tom stručným záznamem okresní národní výbor nebo orgány státní obchodní inspekce. Výsledky kontroly zapíše občanský kontrolor v inspekční knize prodejny neb provozovny.

§ 8.

Při provádění kontroly mohou občanskí kontrolori vstupovat do příručních skladů a všech jiných prostor bezprostředně souvisejících s kontrolovanou jednotkou.

§ 9.

Povinnosti národních výborů.

Okresní národní výbor je povinen ve spolupráci s jednotnou odborovou organizací a místními národními výbory:

- a) pečovat o udržování a doplňování potřebného počtu občanských kontrolorů,
- b) organisovat školení a instruktáže podle směrnic ministerstva vnitřního obchodu,
- c) pomáhat občanským kontrolorům všestranně při plnění jejich úkolů.

§ 10.

Povinnosti obchodních podniků.

Obchodní podniky jsou povinny seznámit pracovníky obchodu a jídelen s úkoly občanských kontrolorů a umožnit jim řádný výkon funkce a zúčastňovat se svými zástupci pravidelných instruktáží občanských kontrolorů, na kterých budou hodnoceny výsledky kontrolní činnosti.

§ 11.

Ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a Ústřední radou odborů vydá podrobné předpisy k provedení tohoto nařízení.

§ 12.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. dubna 1958; provede je ministr vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Široký v. r.

Krajčír v. r.